

[Eva Gredal.]

en hel del familier kan beholde deres åndssvage fameliemedlem i hjemmet, men så er det også sjældent, at det drejer sig om et meget multihandicappet familiemedlem. Det er kun de få beskåret at kunne klare så store problemer, som der i mange tilfælde er tale om. Der findes forældre med et stort overskud, men det er også klart, at der findes en lang række forældre, som man mod sin vilje med disse udtalelser giver en dårlig samvittighed, fordi de ikke kan stå mål med de store menneskelige krav, der stilles til dem, hvis de skulle have deres familiemedlem i hjemmet. Jeg vil gerne understrege, at dette ikke har noget med økonomi at gøre.

Diskussionen om centralinstitutioner, eller hvad man nu finder på at kalde dem, behandlingsinstitutioner — dvs. institutioner, hvor mennesker opholder sig hele tiden — kontra eksterne institutioner, hvor klienterne enten bor hjemme eller i pensionater eller kollektiver og derfra f.eks. går på værksted, har derfor ingen mening. Vi har behov for begge typer af institutioner, og det synes jeg lige så godt man kan erkende først som sidst.

Integrations- eller rettere sagt normaliseringsstanken har jo gennem en årrække været et af hovedpunkterne i den filosofi, man har lagt til grund for udbygningen af åndssvageforsorgen. Man kan da også med god ret hævde, at en væsentlig del af udbygningen af forsorgen, der er sket siden 1959-loven, netop er sket gennem udvikling af eksterne foranstaltninger som skoler, beskyttede værksteder, pensionater o.lign., samtidig med at et stort antal patienter ved tilkendelse af invalidepension kan komme ud under mere private forhold. Det er som sagt imidlertid utopisk at forestille sig, at alle interne patienter vil kunne klare sig i det almindelige samfund selv med de dertil knyttede egnede støtteforanstaltninger. Der vil under alle omstændigheder stadig være et antal patienter, som på grund af deres daglige behandlingsbehov eller stor hjælpeløshed er bedst tjent med institutionsophold. Det er nok vanskeligt at sige, hvor stor en procentdel denne gruppe andrager af det samlede antal åndssvage her i landet. Vi har ikke efter det, jeg har kunnet finde frem til, noget eksakt tal, men hvis

man ser på de svenske oplysninger, så skulle det vel dreje sig om mindst 12-15 pct.

Fra tid til anden dukker ordet mammutinstitutioner op i diskussionen, sidst i forbindelse med byggeriet af institutionen i Næstved. Jeg vil gerne slå fast, at Næstvedinstitutionen ikke er nogen mammutinstitution. Vi har mammutinstitutioner, og der er gjort en hel del for at udtynde disse, men ikke nok endnu. Mammutinstitutioner, det er f.eks. Ebberødgård med 1.100 klienter, og det er Rødbygård med alt for mange klienter. Men netop derfor bygges jo nu Næstvedinstitutionen, så der kan ske en væsentlig udtynding af bl.a. Rødbygård. Alt for få har fæstet sig ved, at Næstvedinstitutionen ikke er en centralinstitution i gammeldags forstand. Jeg tænker her på, at selve institutionen er integreret i et bymiljø i modsætning til tidligere, hvor man ikke kunne få institutionerne langt nok væk fra byerne. Jeg tror, at Næstvedinstitutionen vil være et aldeles udmærket instrument i hele normaliseringsprocessen for klienterne.

Bliver man fra visse grupper i åndssvageforsorgen ved at postulere, at hver gang der bygges en centralinstitution, ja, så bygges der en mammutinstitution, så løber man den risiko, at de bevilgende myndigheder får en utryk fornemmelse, når der skal tages stilling til sagerne, og der opstår den mulighed, at hele centralinstitutionsbyggeriet bliver meget skadet. Jeg vil gerne se den, der, når det kommer til stykket, vil påstå, at vi kan undvære centralinstitutionerne. De skal have en vis størrelse, hvis man skal kunne udstyre dem med de behandlingsfaciliteter, der i dag må kræves for at behandle og betjene klienterne, men selvfølgelig skal vi ikke bygge institutioner på størrelse med Rødbygård og Ebberødgård; det har der heller aldrig været tale om.

I København, som er meget dårligt dækket med hensyn til behandlingsinstitutioner, står man over for at skulle bygge en institution på Irlandsvej. Behovet er meget påtrængende. Børnehospitalet i Vangede er sandt til, de kan ikke komme af med deres store børn og unge. Byggeriet på Irlandsvej er beregnet til ca. 300 klienter. Dette byggeri skulle meget nødtigt forsinkes og skades ved, at en urealistisk diskussion igen dukker op.